

Spodbuden signal iz SPÖ

Nov spodbuden signal iz koroškega socialdemokratskega tabora nasproti koroškim Slovencem: deželna ženska organizacija SPÖ je kooptirala v deželno vodstvo podpredsednico Delovne skupnosti „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ mag. Ani Blatnik (slika).

Dr. Marjan Sturm

„V sodelovanju z večino oblikovati novo sožitje!“

Preteko sredo je imela Zveza slovenskih organizacij v Bilčovsu svoj prvi krajevni sestanek po občnem zboru. Predsednik dr. Marjan Sturm je obrazložil izhodiščne teze novega programa ZSO in poudaril, da je v preteklosti narodnostno priznavalna prisila škodovala le manjšini sami. V procesu evropske

integracije bo za modernega Evropejca prav večjezičnost samoumevna. Na Koroškem se bosta morali manjšina in večina učiti jezike sosedov (italijanščina oz. slovenščina), to pa mogoče le, če to ne bo avtomatično vezano na narodno pripadnost.

Sturm je poudaril, da ima narodna skupnost možnost

preko ustavnega sodišča doseči nadaljno stopnjo formalno enakopravnosti. Poleg tega pa je velikega pomena izboljšanje političnega vzdušja v deželi. Prav zaradi tega se bo ZSO zavzemala za evropski koncept sožitja, za dvo- in večjezičnost za manjšino in večino.

(Dalje na 2. strani)

V petek posvet v Pliberku!

V zvezi z aktualno diskusijo o skladišču jedrskih odpadkov v Sloveniji oz. tik ob meji je pliberški župan mag. Raimund Grilc skupno z gibanjem Alpe-Jadran brez jedrskih naprav za prihodnji petek, 20. marca ob 20. uri v mestni hiši v Pliberku sklical poseben posvet.

Nanj so vabljeni vsi župani velikovškega okraja, svojo udeležbo pa so medtem že potrdili tudi nekateri župani obmejnih občin, med drugimi predsednik izvršnega sveta ravske občine, ki je tudi na seznamu morebitnih lokacij za jedrske odpadke.

Cilj posveta je, da bi se odgovorni politiki v tej regiji dogovorili za skupno strategijo, s katero bi preprečili shranjevanje jedrskih odpadkov prav v obmejnem pasu med Slovenijo in Koroško.

Mag. Grilc je v razgovoru za naš list tudi dejal, da od ravskega župana pričakuje natančnejše informacije o načrtih v Sloveniji ter da bo potem bolj jasno, kaj bo treba storiti.

Koroška zahteva pojasnila o odlagališču v Sloveniji

V začasnem skladišču v krški nuklearni je že več kot 8000 sodov jedrskih odpadkov, do konca obratovanja pa naj bi jih bilo predvidoma okoli 30.000! Kje bodo končno shranili te odpadke, še ni določeno, znanih pa je 36 možnih lokacij, ki so rezultat raziskave za izbor lokacije odlagališča nizko in srednje-radioaktivnih odpadkov (NSRAO). Možne lokacije je sedaj javnosti predstavil minister za energetiko dr. Miha Tomšič, med njimi pa so tudi

lokacije v neposredni bližini koroško-slovenske meje in sicer v občini Ravne na Koroškem in v občini Dravograd. Na Koroškem, predvsem v Podjuni, toda tudi onstran državne meje so rezultati raziskave prebivalstvo močno vznemirili. Referent za zaščito okolja pri koroški deželni vladi, deželni svetnik Herbert Schiller, je poudaril, da je vsaka lokacija ob koroško-slovenski meji nesprijemljiva, njemu pa so se po vrsti priključili vsi lokalni

politiki v Podjuni. Schiller in komunalni politiki so hkrati pozvali koroškega deželnega glavarja dr. Zernatta ter zvezne organe, da z intervencijami pri slovenskih in hrvaških politikih preprečijo urešničitev teh načrtov. Referent za zaščito okolja je temu še dodal, da je Koroška že sedaj preobremenjena in pri tem navedel jedrsko elektrarno v Krškem ter termoelektrarno v Šoštanju.

Medtem je koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto

že poslal slovenskemu ministrskemu predsedniku Lojzetu Peterletu pismo, v katerem zahteva takojšnja pojasnila v zvezi z gradnjo skladišča za jedrske odpadke v Sloveniji. V pismu navaja, da vznemirjenost, ki jo je vest o tem povzročila na obeh straneh meje, zahteva takojšnjo informacijo prebivalstva, temu pa še dodaja, da je gradnja skladišča v bližini meje z Avstrijo nesprijemljiva.

(Dalje na 2. strani)

Prihodnji dvojezični vrtč v Dobrli vasi?

Na zadnji občinski seji v tržni občini Dobrli vas so razpravljali tudi o gradnji novega javnega otroškega vrtca v samostanu in s tem v zvezi tudi o ustanovitvi dvojezične skupine. Pristojni referent je na tozadevno vprašanje odbornika EL Wastla odgovoril, da bo to vprašanje aktualno jeseni, ko bodo začeli z gradnjo vrtca. Upati je, da bodo občinski odborniki sledili primeru v Pliberku, kjer je na začetku leta občinski svet soglasno sklenil ustanovitev dvojezične skupine v javnem mestnem vrtcu. V Železni Kapli in Globasnici pa javna dvojezična vrtca že obstajata.

Perspektivni glasbeniki

Učenci glasbene šole so dobro pripravljeni za koroško deželno tekmovanje, ki bo 28. in 29. marca v deželnem konzervatoriju v Celovcu. Najboljših 16 jih je pretekli teden nastopilo v Celovcu in Bičovsu, vsi (na sliki zgoraj Smilja Pörtsch) so svoj program v glavnem zelo dobro izvedli. Na deželnem tekmovanju jim želimo čim več uspeha!

Podjunsko polje je koroški vodni rezervoar!

Področje podjunskega polja je skupaj z območjem okrog Pece eno najpomembnejših in najbolj dragocenih vodnih rezervoarjev na Koroškem. To je bilo podčrtano na zelo dobro obiskani podijski diskusiji pretekli četrtek pri Florjanu v Vogrčah. Hkrati pa so vsi udeleženci podija – sodelovali so deželni geolog dr. Herzog, deželni svetnik Schiller, dipl. inž. Auer (Štajerska) ter dipl. inž. Štefan Domej kot zastopnik Koroške kmetijske zbornice – poudarili, da to vsem nalaga tudi veliko odgovornost.

Dr. Herzog je dejal, da je kakovost talne pitne vode v

Podjuni glede deleža nitrata v vodi še daleč pod kritično mejo, toda podatki meritev v zadnjih letih narekujejo ukrepe za ohranitev visoke kvalitete vode. K upadanju kvalitete pa ne prispevajo samo kmetje, marveč tudi drugi faktorji, npr. industrija, koncentracija prebivalstva v večjih krajih itd.

Deželni svetnik Schiller je menil, da je boljše pravočasno ukrepati kot prepozno sanirati, in to z velikanskimi stroški. Po najnovejših študijah in po zakonu o vodnem pravu bi morala dežela v prihodnjih 10 letih, da bi v bodoče zagoto-

(Dalje na 2. strani)

ZAL izstopila iz sence Enotne liste

Prizadevanja za nov, samostojen profil!

Novembra lani izvojenovo vodstvo Zelene alternative na Koroškem je dokončno izstopilo iz sence Koroške enotne liste. Kot so predstavniki koroške ZAL na tiskovni konferenci poudarili, gre do njihova prizadevanja v oblikovanje nove strukturne in programske usmerjenosti, ki naj da gibanju pečat neodvisnosti in samostojnosti. Sodelovanje z drugimi zelenimi oz. alternativnimi skupinami ter izoblikovanje drugačne ekološke, socialno pravične ter demokratične politike naj bi pripomoglo k ustvarjanju novega profila ter prispevalo k spremembam v koroški politiki.

Cilji vodstva (Franz Mare-nits, Karin Prucha, dr. Jože Messner, Susanne Blauschke, Angelika Hollauf in Volker Ertl) za leto 1992 so predvsem dejavnosti na področjih prečiščevanja odplak, razreševanje vprašanja tranzitnega prometa oz. tranzitnih povezav ter informiranje o posledicah za Koroško ob vstopu Avstrije v Evropsko skupnost na prometnem in predvsem kmetijskem področju. Realna efektivna politika pa naj bi ZAL pripravila pot za vstop v koroški deželni zbor, kar pa ni apriorni cilj gibanja, je dejal njen poslovodja Mare-nits.

Glede manjšinske politike ter odnosa do EL pa je deželni poslovodja ZAL dejal, da ob politiki sedanje EL ne vidi nikakršnih možnosti za sodelovanje, da pa EL ni monolitni blok, katerega predstavniki ne bi bili dostopni za sodelovanje na posameznih področjih.

Jože Messner, v novem vodstvu pristojen za oblikovanje manjšinske politike, je poudaril, da se je ZAL z vsebinsko korekturo jasno odpovedala politiki Karla Smolleja, ki se že tedaj ni ujemala z načeli alternativne politike ZAL, da ne govorimo o podpori ločevalni politiki v šolskem vprašanju. Messner je poudaril, da je nov program koroške ZAL v vprašanju sožitja med manjšino in večino usmerjen v integracijo in ne v polarizacijo, da podpira dialog med obema narodnostnima skupnostima in tako razvija inter- in multi-

kulturnost v deželi.

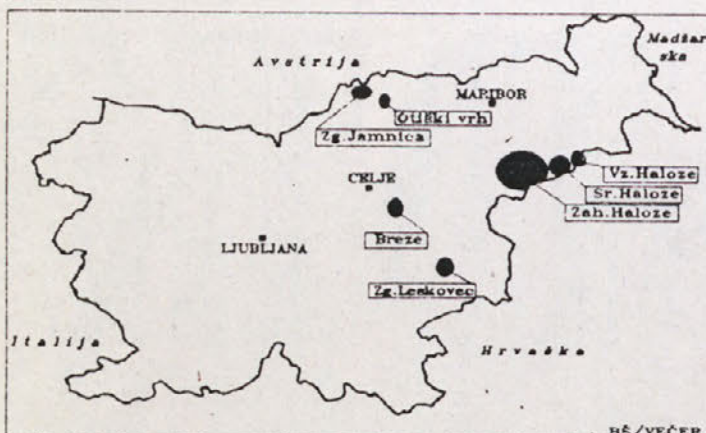
Karin Prucha, pristojna za področja integracije, politike do tujcev ter desnega ekstremizma, je opozorila na nevarnost, da bo Avstrija s svojim vstopom v ES ustvarila dva razreda tujcev: tujce iz področja Evropske skupnosti z večjimi pravicami od tujcev, ki prihajajo iz vzhodne Evrope ali tretjega sveta. Taka neenakost tujcev pa bi bila protustavna!

Glede neonacističnih in nacionalističnih pojavov v državi pa je Pruchova pozvala vse demokratične sile, naj se tem pojavom odločno uprejo.

Enotna lista je na izjavo koroške Zelene-alternativne liste, da odpoveduje sodelovanje z EL, ker da je le-ta nacionalistična, živčno reagirala: njen predsednik Andrej Wakounig v tiskovni izjavi trdi, da se je v zadnjih časih vse bolj izkazalo, da ZAL odreja narodnim manjšinam avtonomijo in samostojnost. V tem se ZAL ne razlikuje od neke večinske stranke, s svojo miselnostjo celo dokazuje, da je slabša izdaja strankarskega modela, ki zahteva popolno podvrženost narodne skupnosti strankarskim interesom.

Na koncu tiskovne izjave je poudarjeno, da EL „ne vidi potrebe po sodelovanju s stranko, ki med ljudmi nima podpore, je tudi ne išče in vrhu tega prezira voljo koroških Slovencev do samostojnega parlamentarnega zastopstva.“

Ivan Lukan

Ob koroški meji s Slovenijo so možne lokacije radioaktivnih odpadkov: dve na Jamnici pri Ravnah na Koroškem ter dve v Otiškem vrhu vzhodno od Dravograda.

Kje bodo shranili 30.000 sodov z jedrskimi odpadki?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi v Sloveniji nočejo živeti v neposredni bližini takih odlagališč; – prebivalstvo se je v skoraj vseh krajih, ki so imenovani kot možne lokacije izreklo proti. Ker pa bo od vseh 36 lokacij končno izbrana le ena, ostaja vsem upanje, da ne bodo med prizadetimi.

S tem v zvezi je minister dr. Tomšič na tiskovni konferenci v Ljubljani dejal, da so strokovnjaki sedaj končali drugo stopnjo raziskav ter da gre pri tem za lokacije, ki

ustrezajo strokovnim merilom oz. iz geološkega vidika niso sporne. Vseh 36 lokacij je enakovrednih.

Namen odlagališča NSRAO je določena odložitve radioaktivnih odpadkov na način, ki ne bi škodoval človeku in okolju niti danes niti v prihodnosti, so povedali avtorji raziskave. Republiška uprava za jedrsko varnost je leta 1990 sprejela smernice, ki so jih obravnavali v skupščini, svoje mnenje pa so dale tudi nekatere mednarodne strokovne organizacije.

Podjunsko polje

(Nadaljevanje s 1. strani)

vila tako predvideno povečanje porabe kot izredno dobro kvaliteto talne pitne vode na Koroškem, investirati približno 10 milijard šilingov.

Dipl. inž. Štefan Domej je v svojem prispevku razložil stališče Koroške kmetijske zbornice do novega zakona, ki se pripravlja. Zahteval je, da bi morali kmetje za kmetijska področja, kjer velja zaščitni zakon in kjer je omejeno koriščenje kmetijskih površin, dobiti primerne odškodnine. Menil pa je tudi, da je skrb za čisto in zdravo vodo tudi možnost za kmete,

da iz tega kvalitetnega znaka nekaj iztržijo zase.

Podjunsko diskusijo, ki sta jo pripravila Kmečka izobraževalna skupnost (SIK) ter Strojni krožek Podjuna, je vodil dipl. inž. Hans Mikl, goste na podiju ter zainteresirano publiko iz vse Podjune pa je pozdravil referent za kmetijstvo in vodne zadeve v pliberški občini, ekonomski svetnik Fric Kumer. Ob tem je pozdravil iniciativo KIS, saj kmetom omogoča aktivno vključevanje v proces oblikovanja prihodnjih življenjskih razmer.

V sodelovanju z večino...

(Dalje na 2. strani)

Zaradi tega bo svoja programska izhodišča predstavila tudi večinski javnosti in jo povabila k razpravi, kajti le v sodelovanju bo možno oblikovati nove oblike sožitja.

V razpravi so udeleženci spregovorili o tem, kako realno poteka sožitje na vasi, v občini. Poudarili so, da so potrebne nove oblike delovanja. Po eni strani se mladina za narodno politiko zanima le malo, po drugi pa je od večinskega naroda čutiti nove signale v smeri pozitivnega sožitja. ZSO bo v prihodnjih tednih nadaljevala s krajevnimi informativnimi sestanki.

Tudi Bernard Sadovnik se poslavlja...

Po odhodu tajnika NSKS mag. Marjana Pippa, ki ga je sam napovedal z 31. marcem letos, se že napoveduje nova personalna sprememba na 10.-oktobrski cesti. Po zanesljivih informacijah bo v naslednjih dneh Enotno listo zapustil njen tajnik Bernard Sadovnik. Vzroki za njegov odhod so baje v vse večjem nesoglasju s predsednikom Andrejem Wakounigom. Naslednika obeh tajnikov še nista znana.

Informacijski sestanek ZSO 23. marca v Šentprimozu!

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem nadaljuje s svojimi informacijskimi sestanki v ponedeljek, 23. marca 1992 ob 19.30 uri v kulturnem domu v Šentprimozu.

Na sporedu so vsa aktualna narodnopolitična vprašanja ter nov program ZSO. Referent bo predsednik ZSO dr. Marjan Sturm.

Vsi prisrčno vabljeni!

VABILO

Zveza koroških partizanov vabi na tradicionalno proslavo ob obletnici smrti narodnega heroja Franca Pasterka-Lenarta in v počastitev vseh soborcev in žrtev fašizma, ki bo v nedeljo, 5. aprila 1992 ob 11. uri na pokopališču v Železni Kapli.

Na svečanosti bo govoril predsednik ZSO dr. Marjan Sturm. Kulturni program bo oblikoval domači Lovski pevski zbor.

Prosimo, da se proslave udeležite v čim večjem številu, da se poklonimo žrtvam fašizma.

S seboj pripeljite tudi vaše znanke in sorodnike!

Je Landsmannschaft izstopila iz KHD?

Presenečenje in hkrati zmeda na Koroškem, predvsem v tako imenovanem domovini zvestem taboru: po poročilu ORF in KTZ je nad 10.000-članska ustanovna organizacija koroškega Heimatdiensta, Kärntner Landsmannschaft, zapustila to nemškonalno politično organizacijo, po drugih virih pa tega ni storila, ker po statutih ni članica te organizacije. Kljub temu: sama zmeda in nasprotujoče si izjave so dokaz, da gre za pospešen proces vse večje izolacije Koroškega Heimatdiensta. Nekateri celo že govorijo o njegovem razpadu, saj ni izključeno, da se bodo stališča Landsmannschaft pridružile še druge

organizacije.

Za presenetljiv razvoj je javnost izvedela na rednem 82. obnem zboru Kärntner Landsmannschaft preteklo soboto v Celovcu. Njen predsednik dr. Sepp Prugger, glavni organizator jubilejnega 10.-oktobrskega plebscitnega slavlja leta 1990, je izstop Landsmannschaft iz KHD namignil v razgovoru z ORF, stališče svoje organizacije pa je utemeljil s tem, da Kärntner Landsmannschaft želi postati dejansko samostojna in neodvisna organizacija. Kot glavna cilja pa je navedel gojitev tolerantnih odnosov med ljudmi ter zvestobo do domovine, toda „brez nacionalnega prizvo-ka“.

Spremenjeno stališče Kärntner Landsmannschaft pa je verjetno šele začetek dokončne izolacije KHD. Kot smo že poročali, so o izstopu iz Feldnerjeve organizacije v zadnjem času razmišljale tudi druge vključene organizacije. Tako je pred dobrim letom in pol hotela izstopiti Zveza brambovcev (Abwehrkampfbund), toda „gasilna akcija“ strešne organizacije je to zamenjavo predsednika v zadnjem trenutku preprečila. O izstopu iz KHD pa so resno razmišljali tudi v Pevski zvezi (Sängerbund).

V koroški javnosti je prvotna izjava o izstopu KLM iz KHD naletel na pozitiven odmev, Heimatdienst pa se

dejansko počuti postavljen v desni, nacionalistični kot. V tiskovni izjavi očitno poskuša zmanjšati nastalo „škodo“, ko poudarja, da med KHD in KLM ni bilo „nikakršnih nesoglasij“ ter da Kärntner Landsmannschaft kot ustanovni članici KHD „tradicionalno pripada sedež in glas v vodstvu zveze“, člani Landsmannschaft pa da niso nujno hkrati tudi člani Heimatdiensta.

Najnovejši razvoj, ki brez dvoma pomeni občutno oslabilitev Heimatdiensta, naj bi predvsem SPÖ in ÖVP vili poguma, da ne bi – kot v preteklosti ob vsaki priložnosti klonili KHD-jevskim pritiskom!

Prepovedali albanški časnik

PRIŠTINA (STA). – Okrožno sodišče v Prištini je izdalo odlok o prepovedi albanškega političnega in kulturnega časnika Dielli (Sonce), ki ga izdaja Jusuf Ferizi, predsednik Društva neodvisnega sindikata albanških novinarjev na Kosovu.

Sodišče je v odloku zapisalo, da je časnik grobo žalil nacionalna čustva srbskih prebivalcev, saj je v izdaji 4. marca letos na prvi strani objavil etnično karto bodoče možne države vseh Albancev. Sodišče je menilo, da je to zemljevid Velike Albanije in je zato sprejelo odločitev o prepovedi časopisa.

To je s strani srbskih pravosodnih organov v preteklem in v prvih treh mesecih tega leta že sedma prepoved izhajanja albanških časnikov na Kosovu.

Po neuradnih podatkih je bila celotna naklada tega časnika razprodana.

V Bosni in Hercegovini je najbolj razširjena muslimanska vera. Druga najmočnejša verska skupina so pravoslavci, šele na tretjem mestu pa katoličani.

Slika: Ojsteršek

Priprave za prihod modrih čelad OZN v polnem teku

Čeprav v Bosni in Hercegovini še vedno občasno poka in pripadniki vseh treh narodov še postavljajo barkade in cestne zapore, najbolj vroče je v hercegovski Mostarju in Bosanskem brodu, pa se vendar kažejo znaki popuščenja napetosti in v Sarajevu pod pokroviteljstvom Evropske skupnosti potekajo intenzivni razgovori med vodstvi vseh treh nacionalnih strank.

Po predlogu ES naj bi BiH postala zveza kantonov in bi glede na večinsko prebivalstvo na različnih področjih izgledala kot leopardova koža. Vodja SDS Radovan Karadžić bi se s tem kar strinjal, saj taka ureditev še vedno odpira možnost, da se v prihodnosti srbski kantoni priključijo matični Srbiji, hkrati pa bi preko njih lahko potekala neposredna povezava s Srbsko republiko Krajino na Hrvaškem. Muslimanska SDA Alije Izetbegovića vztraja na enotni BiH treh narodov in opozarja, da bi kantonizacija pomenila trajno nevarnost spopadov med temi narodi. Tudi Hrvati se bolj nagibajo h kantonski konfederalni ureditvi, predvsem tisti v Hercegovini, ki bi imeli neposredno zvezo s splitskim in dubrovničkim hrvaškim zasledjem. Po prizadevanjih ES naj bi se dokončno dogovorili še ta mesec, Evropska skupnost pa naj bi o priznanju te države sklepala že 6. aprila.

Oficirji enot Združenih narodov so po sestanku s poveljnikom generalom Satišem Nambiarjem odpotovali na vojna področja na Hrvaško in začeli intenzivne priprave za prihod vojaških kontingentov. To je že nekoliko umirilo stanje, kršitve se sicer še dogajajo, vendar samo z lahkim orožjem.

Srbsko vodstvo je v zadnjem času postalo zelo kooperativno. Prelevilo se je v zagovornika miru na kriznih območjih. Vojska naglo zapuša Makedonijo in se naseljuje v Srbiji. Umik naj bi bil končan do 15. aprila. Miloševiću je propadel načrt, da bi skupaj z Grčijo obdržal nadzor nad to republiko. Tudi beograjski mitingi, ki so trajali od zloglasnega 9. marca, so mu dali vedeti, da je opozicija že toliko močna, da bi ob napenjanju situacije

uspela priklicati na ulice množice nezadovoljnih, ki bi kaj hitro zrušile oblast.

Največjo skrb pa Srbiji povzroča Kosovo. Lani oklicano vodstvo kosovske republike Albancev je namreč začelo priprave za izvedbo večstrankarskih volitev, ki jih bo srbska oblast kljub represivnemu delovanju le težko preprečila. Rezultat teh volitev pa je glede na preko 90-procentni delež albanškega prebivalstva znan že vnaprej.

Jože Rovšek

Skupna deklaracija ES in ZDA o Jugoslaviji

BRUSELJ. – (STA). – V deklaraciji o Jugoslaviji, ki so jo v pretekli teden sprejeli v Bruslju predstavniki ZDA in Evropske skupnosti, so ponovili podporo mirovnemu načrtu Združenih narodov in mirovni konferenci o Jugoslaviji pod predstvom lorda Petra Carringtona.

Zavzeli so se tudi za temeljna načela za politično rešitev jugoslovanske krize: nesprenmenljivost meja jugoslovanskih republik, zavračanje uporabe sile, zaščita človekovih pravic vseh narodnostnih skupnosti v vseh republikah.

„Evropska skupnost ter ZDA so sklenile uskladiti postopke za priznanje jugoslovanskih republik, ki zahtevajo neodvisnost,“ so zapisali v deklaraciji.

ES in ZDA so glede deklaracije ES o Jugoslaviji z 16. decembra sklenile naslednje:

1) da bodo ZDA naglo in pozitivno obravnavale zahteve za priznanje Hrvaške

in Slovenije, tako da bodo podprle pristop do reševanja tega vprašanja, ki je utemeljen z mirovno konferenco o Jugoslaviji in razmestitvijo mirovnih sil ZN.

2) da bodo tudi članice ES uskladile svoj pristop do Srbije in Črne gore, ki sta izrazili željo po ustanovitvi skupne države, in posebno pozornost namenile njenemu spoštovanju ozemeljske celovitosti drugih republik, pravic manjšin na njenem ozemlju in tudi pripravljenosti, da se pogajata o vprašanjih nasledstva jugoslovanske države na mirovni konferenci ES.

3) da se morajo pozitivno odločiti o zahtevah po priznanju in odprtih vprašanjih preostalih dveh republik; glede tega morajo od vseh strani v Bosni in Hercegovini zahtevati, da takoj sprejmejo ustavno ureditev, s katero bodo dosegli miren in skladen razvoj te republike znotraj njenih sedanjih meja.

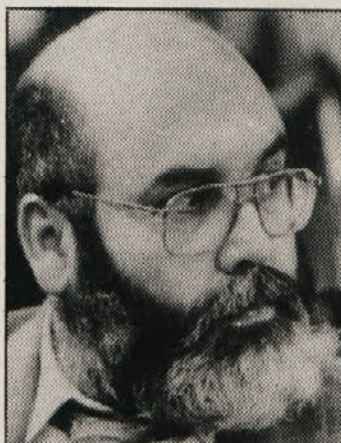
NOVICE IZ
SLOVENIJE

Kdaj volitve? Zeleni več ne podpirajo vlade!

Začetek tedna je zaznamovala stavka novinarjev osrednje radijske in televizijske hiše in tako za nekaj dni v središče pozornosti potisnila sedmo silo, ki sicer ostaja v ozadju „pravih“ dogodkov. Po treh dneh brez radijskih in televizijskih poročil in drugih oddaj je slovenska javnost spet lahko normalno sledila dogajanju. Na notranjepolitičnem področju se nadaljujejo že znane politične razprtije okoli vlade. Zanimiva je tudi napoved združitve Socialistične stranke in največje zunajparlamentarne stranke (sredinsko-levega izvora), Socialdemokratske unije. Napovedana združitev utegne precej okrepiti zdaj zelo šibko Socialistično stranko.

15. marca se je iztekel rok, ki so ga postavili Zeleni, za sklenitev dogovora strank o spomladanskih volitvah. Z njim so Zeleni tudi pogojevali podporo sedanjí vladi Lojzeta Peterleta. Ker do tega ni prišlo, s tem pa tudi volitev spomladi še ne bo (Zeleni jih predvidevajo novembra), je omenjena stranka že 13. marca sklenila, da bo za novega mandatarja predlagala dr. Petra Tanciga, sedanjega ministra za znanost. Ob tem pa bodo Zeleni sodelovali tudi pri ustvarjanju sredinskega bloka strank, ki bi lahko oblikovale vladu za čas do volitev.

Nov sredinski blok naj bi sestavljali socialdemokrati,

Kandidat Zelenih, minister dr. Peter Tancig

demokrati, liberalni demokrati, socialisti, Slovenska ljudska stranka in Zeleni. Če bi se stranke uspele dogovoriti za spomladanske volitve, seveda z novo koalicijo ne bi bilo nič, kar pa ne izključuje ponovnega poskusa konstruktivne nezaupnice Peterletu. Med možnimi mandatarji pa poleg Tanciga omenjajo tudi Jožeta Pučnika, Janeza Janšo in Darjo Lavtižar-Bebler (ki so jo predlagali socialisti).

Skupščina o proračunu

Kljub vsem težavam pa sedanja vlada še vedno uspeva nadaljevati delo na nekaterih pomembnih področjih. 12. marca je na svoji seji sprejela kompromisni model zakona o lastniškem preoblikovanju podjetij, ki ga je pripravila skupina

poslancev. Z nekaterimi dopolnitvami naj bi predlog kmalu prišel v skupščino.

Sicer pa je skupščinsko zasedanje potekalo predvsem v znamenju razprave o proračunu. Po živahnih, a precej protislovnih nastopih poslancev, ki so zahtevali povečanje deležev proračuna za različna področja, predvsem pa za zdravstvo in ceste, bo vlada težko našla ustrezen kompromis.

Slovenija in svet

V minulem tednu se je zvrstilo kar nekaj dogodkov, ki so pomembni za položaj Slovenije v mednarodni skupnosti. V Bruslju je brez srbskega predsednika Miloševića potekalo nadaljevanje mirovne konference o Jugoslaviji. Najpomembnejše vprašanje, s katerim se je ukvarjala konferenca, je problem nasledstva. Srbija in Črna gora sta vztrajali, da so se ostale republike odcepile in da zato njima pripadajo pravice iz nasledstva Jugoslavije, čemur pa so ostale udeležke oporekale. Lord Carrington bo za reševanje tega problema imenoval posebnega strokovnjaka.

Slovenija je na konferenci predlagala podpis mirovnega sporazuma med državami nekdanje Jugoslavije, ki bi zagotavljal nesprenmenljivost meja in neuporabo orožja. Predsednik predststva Slovenije Milan Kučan in zunanji minister Dimitrij Rupel sta udeležencem predlagala tudi deklaracijo o odpravi diskriminacijskih ovir pri trgovanju med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami, čemur Srbija ni bila naklonjena.

Elan hrvaški

Elanovim upnikom, združenim v firmi Komel (75 odstotkov upnikov je s Hrvaške) je minuli teden uspelo zbrati vso kupnino 32,5 milijona DEM v tolaški protivrednosti.

Predstavniki Komela so napovedali, da nameravajo Elan registrirati kot delniško družbo in razpisati 750.000 delnic v nominalni vrednosti 100 DEM.

V Železni Kapli dve prireditvi za žene

Enkrat tradicionalno, enkrat inovativno so spet stopile v javnost kapelske žene. Obe prireditvi sta bili pri Podobniku v Beli in obe sta bili tudi zelo dobro obiskani.

Kot prejšnja leta so žene tudi letos pripravile tradicionalno družabno srečanje ob 8. marcu.

Popoldan se je pričel s prijetnim kulturnim sporedom. Nastopili so otroški pari folklorne skupine SPD Zarja in zaigrali so učenci glasbene šole Tomas, Nataša, Manuela in Tamara (vodstvo Vladimir Prušnik), nekaj otroških pesmic, ki so razvedrile, pa so recitali Klemen, Emanuel, Claudia, Tamara, Kristina, Martina in Simona. Za zaključek pa je zapel še lovski pevski zbor iz Železne Kaple (vodi ga J. Wrulich). Posamezne točke je povezala Marija Ošina, v imenu krajevnega odbora pa je dobrodošlico izrekla Marica Oražec. Žene je povabila, da bi bile v domačem krogu na vseh področjih aktivne in prebrala je tudi skupno pismo ministrici Dohnalovi. Predsednica ZSZ Milena Gröblacher je spregovorila o prepotrebni ženski solidarnosti in odgovorni vlogi žene. Spomnila pa je tudi na 50-letnico izseljevanja slovenskih koroških družin.

Pozdrave sta izrekli še Sonja Wakounig v imenu ZSO in Pepca Petschnig v imenu socialističnih žensk ter Engelbert Ojster v imenu župana.

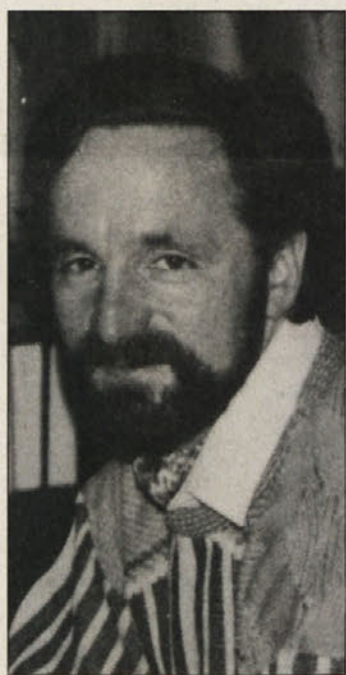
Popoldansko srečanje so udeleženke zaključile z družabnostjo. Zahvaljujejo se vsem nastopajočim, predvsem tudi za pomoč in podporo, še posebej pa gospodinjam in skupini okrog Lizi Wölcher za kulinarčni prispevek.

...vsi vemo, da je mama boljša očetovo polovica... (iz recitacij)

Gospa Breda Sadolšek se že od nekdaj rada ukvarja z ročnim delom, pletenjem,

volno in podobnim. Pred leti si je uredila lastno tovrstno trgovino, tokrat pa je pripravila precej neobičajno prireditev. V Železni Kapli smo lahko videli prvo domačo modno revijo, kar kaže, da imajo ljudje še dovolj novih idej in da se jih upajo predstaviti tudi v odmaknjenem kraju.

Revija je bila domača, saj so jo (seveda s koristnimi nasveti) pripravile in izvedle izključno domačinke. Nad 40 pletenih modelov so presenetljivo prikupno predstavile Silviya, Tatjana, Christina, Lotte, Gerti in Malka, za glasbeno spremljavo pa je poskrbel Albert. Ob tem smo videli celo kopije originalnih modelov z revij v Milanu in Münchnu. Bila pa je brez dvoma tudi po okusu publike, ki jo je nagradila z aplavzom in v glavnem s pohvalnimi besedami.

Mihi Schellander

V Bilčovsu veselo v „Nesrečni gostilni“

Za življenje na vasi so zelo pomembni tudi aktivni posamezniki. V bilčovskem okolišču je eden takih prav gotovo Mihi Schellander. Ne odlikuje se samo kot marljivi obrtnik, umetniško dejaven soobčan, temveč tudi kot ustvarjalec vesele družabnosti.

Prav slednjo sposobnost Mihi Schellander iz leta v leto dokazuje še prav posebej v pustnem času. Tedaj se

namreč vključi v priprave SPD „Bilke“ na pustne prireditve, ki so mu zelo pri srcu. Preko leta napiše besedilo za igro, nato jo s soobčani naštudira in tako pravočasno poskrbi za pustni višek.

Tako je bilo tudi letos, ko se se obiskovalci pustne prireditve „Bilke“ izredno zabavali ob scenah Schellandrove „Nesrečne gostilne“. Sproščeni duh besedila je prevzel vse nastopajoče, katerih se je letos na Miklavževem odru pojavilo toliko, kot že dolgo ne, ter številno občinstvo.

Tako je pust z „Bilko“ oz. Mihijem Schellandrom postal pravi zabavni užitek.

Mladi glasbeniki, ki se bodo udeležili koroškega deželnega tekmovanja, z učitelji in funkcionarji glasbene šole.

Najboljši učenci Glasbene šole pripravljeni na deželno prvenstvo

V torek, 10. marca, in v sredo, 11. marca, je v Celovcu in v Bilčovsu nastopilo 16 učencev glasbene šole, ki se bodo 28. in 29. marca udeležili koroškega tekmovanja v deželnem konzervatoriju v Celovcu.

Glasbena šola na Koroškem se udeležuje republiških tekmovanj v Sloveniji že od l. 1983, kjer smo z dokaj dobrimi uspehi orali ledino in sodelovali na tekmovanjih v Kranju, Trbovljah, Velenju, Kopru in Ljubljani. Od l. 1988 pa se udeležujemo tudi koroških deželnih tekmovanj. Flvtist Kristijan Filipič je že kar prvič posegel po prvi nagradi in s tem osvojil naslov deželne prvega. Število tekmovalcev iz naše šole je iz leta v leto raslo in l. 1990 se je deželne tekmovanja udeležilo že šest učencev, ki so dosegli tri prve in tri druge nagrade.

Glavni cilj tekmovanj seveda ni samo v tem, da se izkažejo posamezniki, pač pa da spodbudimo mlade koroške glasbenike, da sledijo zgledu boljših, ki so vsi seveda – poleg nadarjenosti –

tudi zelo pridni, sicer takih uspehov ne bi bilo. Glasbena šola otroke ne le izobražuje, pač pa tudi vzgaja, saj se v njej navzamejo delovnih navad in kontinuiranega dela, kar jim bo zelo prav prišlo tudi kasneje v življenju.

Letošnjega tekmovanja se bo udeležilo kar 16 tekmovalcev v starosti od dobrih šest do sedemnajst let. Celoten tekmovalni program, ki traja za najmlajše do osem in za najstarejše do 15 minut, so v torek, 10. marca v Modestovem domu izvajali Claudia Ogris na kljunasti flauti, Vidica Sodja na prečni flauti, Vladimir Nachbar na klarinetu, Kristijan Novljan na klavirju, Maria Olip na harmoniki in Regina Nachbar ter Andreja Ogris na citrah. V sredo, 11. marca pa so v ljudski šoli v Bilčovsu nastopili Barbara Boštjančič in Katja

Gasser – klavir, Smilja Pörtsch in Marjan Krištof – violina, Nadja Merkač – kljunasta flauta, Angelika Polesnig in Samo Wakounig – saksofon ter Marko Kassl – harmonika.

Vsi tekmovalci so svoj program v glavnem zelo dobro izvedli, pozna se resno delo njihovih učiteljev, njih samih in sodelovanje staršev. Male napake, ki so nastale zaradi treme, se dajo odpraviti, nekaj časa je še. Taki nastopi so za vse nujno potrebni, na njih se mladi glasbeniki kalijo, samozavest je vedno večja. In ravno to je tisto, kar potrebujemo, glasbenik in baletnik ter dramski igralec mora v danem trenutku svoj program izvesti brezhibno. Ostali umetniki – slikarji, kiparji, pesniki, pisatelji itd. – lahko svoj izdelek, preden ga predstavijo javnosti, še večkrat popravijo, če jim ni všeč.

Našim mladim glasbenim talentom želimo na deželnem tekmovanju čim več uspeha!

Lovro Sodja

Angelika Polesnig (desno) in Samo Wakounig (zgoraj) pri nastopu v Bilčovsu. Slike: Franci Rultz

**Naročite
in širite
„Slovenski
vestnik“**

Slovenska prosvetna zveza in
Zveza slovenskih organizacij

vabita na

**podelitev
Rizzijeve nagrade**v ponedeljek, 30. marca 1992 ob 19.30 uri
v Evropski hiši, velika dvorana,
Reitschulgasse 4, Celovec**„Od Pliberka do Traberka“
v Vogrčah in Šentprimozu**

Letošnja pevska revija „Od Pliberka do Traberka“ že petindvajsetič združuje pevce z obeh strani meje, pevske zборе iz Koroške v Sloveniji in Avstriji. Popravlja trdo realnost politike, ki je z državno mejo razdelila slovensko pesem, besedo in kulturo med dve državi. S petindvajsetletnim jubilejem je ta revija hkrati najstarejša med vsemi podobnimi v slovenskem kulturnem prostoru.

„Za sporočilo gre,“ pravi v nagovoru pevcem in poslušalcem iniciator in dolgoletni dirigent prevaljskega „Vresa“ Jožko Kert. „Kar petsto čutečih pevskih src se to vrgred klanja pesmi in z njo hiti na odre pred poslušalce. Želijo nam povedati:

- da je letošnje pevsko srečanje jubilejno, petindvajseto, najstarejše na Slovenskem;
- da imajo naši pevski bratje onstran meje letos dvajseto srečanje Koroška poje;
- da pevci s pesmijo voščijo Milki Hartmanovi – pesnici z Libuškega pucla za njeno devetdesetletnico;
- da se pevci s pesmijo zahvaljujejo našemu rojaku prof. Luki Kramolcu za njegov veliki prispevek slovenski glasbeni – posebej pevski – kulturi. Letos mineva sto let od njegovega rojstva;
- da nas pevci že letos s pesmijo opominjajo na bližajočo se stoto obletnico rojstva Prežihovega Voranca, ki jo bomo Slovenci slavili prihodnje leto.“

Doslej je v pevski reviji sodelovalo že precej koroških zborov, predvsem iz Podjune, od vsega začetka pa nastopa moški pevski zbor Edinosti, sedaj „Foltej Hartman“ iz Pliberka.

Na Koroškem bosta letos v programu te revije dva koncerta. Prvi bo v soboto, 21. marca ob 19.30 pri Florjanu v Vogrčah. Na njem bodo nastopili: MoPZ Društva

upokojencev Prevalje, MePZ SPD Srce iz Dobrle vasi, Vokalno instrumentalna skupina Lipa iz Velikovca in MePZ DPD Svoboda iz Črne.

Drugi koncert pa bo v nedeljo, 22. marca ob 19. uri v Šentprimozu (tokrat prvič). Na njem pa boste lahko prisluhnili MoPZ Vres s Prevalj, MoPZ Gozdar iz Črne, Koroškemu oktetu in MePZ Danica.

Nastopajoči in oba prireditelja, SPD Edinost in Danica, pričakujejo in vabijo na številni obisk.

J. R. Miha Kap (levo) in Walter Juvan v prepiru za „njuno ženo“

**Odlična predstavitev
Gledališča ob Dravi****Premiera „Moža moje žene“ v Šentprimozu**

V soboto zvečer se je v šentprimozkem kulturnem domu številnim gledalcem prvič predstavilo pred mesecem ustanovljeno Gledališče ob Dravi. Ta zgodovinski kulturni dogodek, kot so ga imenovali njegovi ustvarjalci, je nastal po dvomesečnem trdem delu igralcev Walterja Juvana, Mihe Kapa, režiserja Petra Militarova, scenografa Kristijana Sadnikarja in ob izdatni skrbi vodje predstave Justa Sadnikarjeve. Trud je poplavljen, predstava, ki je bila res velik izziv predvsem za oba igralca, je uspela. Gledalce je prijetno zabavala, jih popeljala v prijetno razpoloženje in s tem dosegla svoj namen.

Komedija hrvaškega pisca Mira Gavranca nima širših želja po razčiščenju družbenih odnosov, napisana je bolj za interni svet notranjih odnosov v trikotniku žena in dva moža. Po priredbi Petra Zidarja je krajevno prenesena v Slovenijo in Koroško. Žena obeh mož spretno izkoristi službene možnosti, da živi z dvema možema, enim

onstran, drugim tostran meje.

Interakcija obeh mož prehaja od ljubosumja, sovražstva, strinjanja in razhajanja do končne ugotovitve, da žene skoraj ne potrebujeta, da bi bila oba skupaj sama sebi zadostna, saj skupno predstavljata popolnega možkega. Prav v iskanju rešitve, v razčiščenju odnosov je

polno komike. S poglobljeno psihološko analizo, ki pa nikdar ne utruja, igralca postavlja ogledalo tudi gledalcem. S tem in pa z delno aktualizacijo časa in prostora (Velden, Laibach, Spielcasino, slovenski tolar) nam postane bližja, bolj naša.

Miha Kap in Walter Juvan sta uspela vseh sedemdeset minut odigrati tekoče, napeto, brez večjih nihanj. Jezikovno sta bila dobra, le Miha je nekajkrat preveč pohitel na škodo razumljivosti. Igrala sta dinamično in z gibanjem, ki je bilo precej naporno, polnila odrski prostor. Zdržala sta intenzivnost mimike in telesnega izraza.

Kristijan Sadnikar je izrisal in izdelal preprosto, a učinkovito sceno, ki jo je mogoče postaviti na vsak podeželski oder. Luč (tudi Kristijan) je bila dobro koncipirana, vendar zaradi premalo reflektorjev nekoliko prešibka in nepolna. Dragoceno delo pri nastajanju predstave je opravila Justa Sadnikarjeva, ki je ves čas skrbela za tisočere malenkosti in tudi za dobro počutje sodelujočih.

Gledališče ob Dravi je torej uspešno prestalo svoj krst. Po svoji tematiki in miniaturnosti se predstava kar ponuja za povabila na gostovanja.

Vsekakor je sposobna poživiti kulturni utrip tudi v krajih, kjer nimajo možnosti povabiti v goste gledališča z večjimi zasedbami.

Jože Rovšek

**KULTURNE
NOVICE****KKZ bo
podelila pet
Janežičevih
priznanj**

Ob rednem občnem zboru Krščanske kulturne zveze v petek, 20. marca v Celovcu bodo petim zasluženim kulturnim delavkam/cev podelili Janežičeva priznanja. Letošnji nagrajenci so: bivši vodja slovenskega oddelka ORF v Celovcu Helmut Hartman, zborovodja MePZ „Danica“ in organist v Šentprimozu Hanzi Kežar, dolgoletni predsednik SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah Janez Lesjak, učiteljica Marica Tischler in kulturni publicist Ivan Virnik iz Slovenije. Podelitev bodo s svojim nastopom oplešali učenci glasbene šole.

Literarna štipendija

Slovenski pisatelj Vinko Ošlak je v teh dneh prejel delovno štipendijo za literaturo zveznega ministrstva za pouk in umetnost. Minister dr. Scholten je avtorju štipendijo podelil za projekt Dnevniki 1978-1991.

**Izšla dvojezična
zbirka pesmi
Milke Hartmanove**

Nekaj dni po 90. rojstnem dnevu (11. 2.) Milke Hartmanove, staroste koroške slovenske literature, je izšla pri Mohorjevi založbi Celovec-Ljubljana-Dunaj slovensko-angleška zbirka njenih pesmi pod naslovom „Kresna noč – Midsummer Night“. Zbirka vsebuje 37 pesmi v izvirnem slovenskem jeziku in v angleškem prevodu, ki ga je kongenialno opravil univerzitetni profesor dr. Tom Priestly z univerze v Alberti, Kanada. Prof. Priestly je pesmi tudi izbral in zbirki napisal spremno besedo.

**Žarko Petan
v Avstriji**

Znani slovenski pisatelj, dramaturg in režiser Žarko Petan se vse bolj uveljavlja tudi v Avstriji. V soboto, 28. marca, bo avstrijska televizija na drugem programu predvajala film „Cafe Astoria“ po njegovem romanu „Die Geburt des Vergessens“, ki je izšel pri založbi Styria. Nekaj dni navrh, 7. aprila, pa bo Žarko Petan bral v Kletnem gledališču v Beljaku.

140 let – 140 nagrad

Ob 140. obletnici ustanovitve Mohorjeve družbe je njena založba v Celovcu lani razpisala nagradni natečaj. Iz velikega števila poslanih rešitev so izžrebali 140 nagrajencev! Prvo nagrado (teden dni bivanja na Dunaju) prejme Jože Bitenc iz Dobrunj v Sloveniji, drugo (teden dni bivanja v Celovcu) pa Tone Lazar iz Maribora.

**Der Klub slowenischer
Studentinnen und Studenten
in Kärnten (KSSŠK)**
veranstaltet im Sommer-
semester einen kostenlosen

**Slowenischkurs
für Anfänger**

(Leitung: G. Frank)

Anmeldung: V. Pietzka
(04235-3545) od. ÖH-Zve-
za visokošolcev.

Vorbesprechung: 26. 3.
1992 um 16 Uhr, Institut
für Slawistik, Uni Klagen-
furt/Celovec.

Naša pesem '92 v Mariboru

Osrednje slovensko zborovsko tekmovanje Naša pesem '92 bo od 10. do 12. aprila v Mariboru. V prvem krogu, ki pravzaprav pomeni nacionalno tekmovanje, se ga bo udeležilo 16 moških, ženskih in mešanih zborov iz Ajdovščine, Celja, Domžal, Ljubljane, Maribora, Kranja, Šoštanja, Trebnjega, Velenja in Vrhnike. V drugem krogu pa se bodo izbranim slovenskim pridružili še zbori iz Gradca, Tallinna (Estonija), Zagreba, Rige (Latvija) in Nišnjega Novograda (Ruska federacija) ter najboljša iz NP 1990, MePZ Obala iz Kopra in Vokalna skupine Ave,

Ljubljana.

Bienalno slovensko tekmovanje letos torej prerasča svoje dosedanje okvire in prvič postaja mednarodna zborovska prireditev. Število sodelujočih zborov od drugod je videti skromno, potrjuje pa velik ugled, ki so ga slovenski zbori na mednarodni glasbeni sceni pridobili z dosežki na tradicionalnih mednarodnih festivalih in tekmovanjih, in pomeni veliko priznanje organizatorjem (ZKOS/Slovenski pevski zvezi in ZKO Maribor). Pokroviteljstvo je sprejel Milan Kučan, predsednik državnega predsedstva.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 19. 3. 20.00	v menzi univerze v Celovcu	Gledališče YBY (Salzburg): „Notfalls belau“ – scenski kolaž na temo eksil	UNIKUM
Četrtek, 19. 3. 19.30	v farni dvorani v Šentjakobu	Nepal – dežela gora; predava: prov. Jurij Buch	Katoliška prosveta Šentjakob
Petek, 20. 3. 20.00	v kulturnem domu na Radišah	Ponovitev igre „Marija Magdalena“ (F. X. Kroetz) – nastopa: igralska skupina SPD Radiše	SPD Radiše
Petek, 20. 3. 19.00	v Slomškovem domu v Celovcu	Redni občni zbor Krščanske kulturne zveze	KKZ
Petek, 20. 3. 19.00	v kulturnem domu v Črni (Slovenija)	25. srečanje „Od Pliberka do Traberka“ – nastopajo: MoPZ Franc Leder-Lesičjak, cerkveni zbor Šentlupš, MoPZ Mežiški knapi, MePZ Stefan Goršek-Čaki Šentjanž	
Petek, 20. 3. 19.00	v Libeličah (Slovenija)	25. srečanje „Od Pliberka do Traberka“ – nastopajo: Koroški oktet Ravne, MoPZ Foltej Hartman, MoPZ Stanko Rek Dravograd, MePZ Stefan Goršek-Čaki Šentjanž	
Petek, 20. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	Hitro in poceni? – Ponudba sekt; predava: žpk. Johannes Spitzer	Dom v Tinjah
Sobota, 21. 3. 19.30	pri Florjanu v Vogrčah	25. srečanje „Od Pliberka do Traberka“ (glej prispevek!)	SPD „Edinost“ Pliberk
Sobota, 21. 3. 9.00	v gostilni „Juenna“ pri Globasnici	O primerni reji prašičev (različne oblike reje – različne oblike hlevov) diapozitivi, film, diskusija predava: doc. dr. Bartussek	KIS, SK Podjuna, Krožek za rejo pujskov Pliberk
Nedelja, 21. 3. 19.00	v kulturnem domu v Šentprimožu	25. srečanje „Od Pliberka do Traberka“ (glej prispevek!)	SPD „Danica“
Ponedeljek, 23. 3. 9.00	v Domu v Tinjah	Nemščina za Slovence – intenzivni jezikovni tečaj – vodita: univ. prof. dr. Robert Saxer in mag. Karolina Meschnig (do 27. 3.)	Dom v Tinjah, Del. univerza Celje, Kat. prosveta Celovec
Torek, 24. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	Postni prti na Koroškem – dia-predavanje dr. Eduarda Mahlknehta (umetn. zgodovinar)	Dom v Tinjah
Torek, 24. 3. 20.00	v menzi univerze v Celovcu	Andi Wimmer: „Die Heimat wurde mir fremde, aber die Fremde wurde mir nicht Heimat“	UNIKUM
Nedelja, 29. 3. 19.30	v kulturnem domu v Dobri vasi	Igra Slehernik, nastopa: igralska skupina SPD Borovlje	SPD „Srce“

RAZSTAVE

CELOVEC

- Deželna galerija – Harald Gangl, Walter Vopava (do 29. 3.)
- Galerija Carinthia – „Pregledi“, dela na papirju (do 15. 4.)
- Mestna hiša, velika galerija – Umetnost na Kitajskem (do 28. 3.)
- mala galerija – „Spomini na dom“, akvareli Marie R. Klein
- Dom umetnikov, avstrijska galerija – razstava slik Kurta Kocherscheidta (do 28. 3.)
- CA, Burggasse 12 – Maria de Posz in Vladimir Benediktovič, slike (do 10. 4.)

TINJE

- Galerija Tinje – Oskar Rotovnik – OKI, oljnathe slike (do 29. 4.)

VRBA

- Casino, zimski vrt – Helge Glawitschnig „Vrba 1892 – 1945“ – razglednice, prospekt, plakati (do 30. 3.)

◆	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	○							○	○	○				○
2	○							○						○
3	○							○						
4					○									
5					○	○	○			○				
6							○					○		
7									○					
8									○					

Križanka s pomešanimi opisi

VODORAVNO:

- 1 orodje žanjic – trizložna pesniška stopica s poudarkom na prvem zlogu
- 2 prevozno sredstvo na dveh kolesih – francosko žensko ime (naslov pred leti priljubljene popevke)
- 3 zatrdina, otrdelo mesto na telesu – rod ptičev pevcev (vrtni, veliki, rumeni...)
- 4 ozvezdje v najsevernejšem delu Rimske ceste – četverokotnik; tudi zabebrnica
- 5 avtomobilska oznaka Kranja – hčerini ali sinovi sin – francoska filmska igralka (Magali)
- 6 osebni zaimsek (... , vi, oni) – preprost plug – vnetje ušesa
- 7 mesto v Porurju, industrijsko zelo razvito – les redkega iglavca
- 8 grška Pokrajina s središčem Atene – zvezdoslovec.

NAVPIČNO:

- A sorazmerni, pripadajoči del
- B italijanski filmski režiser, predstavnik neorealizma (Giuseppe, film Grenki križ)

C nesebičnež, človekoljub

D popravljalec tiskovnih napak pri časopisu ali reviji

E ime hrvaškega literata Ujevića – ime pisatelja Zormana

F ime bosanskega pripovednika Samokovlije – potomec

G mati Helene v grški mitologiji, ki se ji je Zevs približal v podobi laboda – kemijski znak za nobelijo

H norveška pisateljica naturalistične smeri, avtorica „Gospe Ines“ (Bertha Amalie, 1847 do 1905)

I naziv za starogrško boginjo usode

J ime slovenskega pevca Pestnerja – ime italijanske filmske igralka Massari

K tolerantnost

L tekmovalstvo v kavbojskih spretnostih v ZDA – kemijski znak za silicij

M vsota denarja, ki ga kdo redno prejema

N divji in za žive meje tudi gojen grm z belimi cvetovi in črnimi plodovi, liguster

Jože Petelin

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

NTK Bilčovs A zmagal z 10:0!

Namiznoteniška ekipa NTK Bilčovs A je v 3. razredu koroškega prvenstva slavila najvišjo možno zmago 10:0! Premagala je moštvo Stadtwerke Celovec, ki je pred nekaj tedni s istim rezultatom izgubilo tudi proti drugi ekipi Bilčovščanov. Po dve točki so osvojili dr. Hanzi Gasser, mag. Rupert Gasser in Mihi Hornböck, štiri točke pa je nasprotnik „podaril“ brez boja. Moštvo NTK Bilčovs B pa je v tekmi proti Kotmari vasi B igralo neodločeno 5:5.

POSOJILNICA – BANK BOROVVLJE

razpisuje delovno mesto knjigovodje/kinje

Zaželeni pogoji:

- absolvent/ka trgoveške akademije ali gimnazije
- znanje slovenščine in nemščine
- praksa zaželena

Nastop službe možen takoj!

Pismeno prošnjo ter življenjepis pošljite na Posojilnico-Bank Borovlje, Postgasse 4, 9170 Borovlje

RAZPIS

IPH-lesna industrija v Žitari vasi razpisuje za leto 1992

tri vajenska mesta

za kvalitetno usposabjanje za mizarski poklic.

Interesenti naj se javijo pri IPH-lesna industrija, Žitara vas 42, 9133 Miklavčevo, tel. 04237-25250, pri vodji proizvodnje gospodu Šapečniku.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 19. 3. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 20. 3. Zvočno pismo

Sobota, 21. 3. „Od pesmi do pesmi – od srca do srca“

Nedelja, 22. 3. 6.30 – 7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (msgr. Stanko Čegovnik) 18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 23. 3. Center avstrijskih manjšin na Dunaju: delovanje in struktura

Torek 24. 3. Partnerski magazin

Višje cestnine na slovenskih avtocestah...

V ponedeljek, 16. marca so spet povišali cestnine na slovenskih avtocestah, in to v povprečju za okoli deset odstotkov. Cestnina za osebna vozila bo na gorenjski avtocesti stala 45 tolarjev, za vožnjo na odseku Ljubljana-Razdrto pa bo treba odšteti 90 tolarjev.

Z ministrstva za promet in zveze še sporočajo, da se bo cestnina v prihodnje po vladnem odloku z dne 7. februarja 1992 mesečno prilagajala menjalnemu tečaju A-banke in usklajevala s predvideno rastjo višine cestnine, ki naj bi v treh letih dosegla 6 ameriških centov za kilometer avtoceste za osebni avto.

Cankarjev dom – marec '92

Petek, 20. marca, ob 20. uri **Koncert simfonikov RTV Slovenija** – dirigent Marko Munih, solist Aldo Tramma (Italija) klavir, sodeluje zbor. Gallusova dvorana;

Nedelja, 22., ob 18. uri, ponedeljek, 23. in 30. marca, ob 20. uri – **B. Slade: Ob letu osorej** – režija Boris Kobal, igrata Polona Vetrh in Ivo Ban. Štišova dvorana.

Nedelja, 22. marca, ob 17. uri, torek, 24. marca in nedelja, 5. aprila, ob 19. uri, **Giselle: SNG Opera** in balet Ljubljana;

Od torka, 24., do petka, 27. marca **Totalka odštekan dan** – otroški musical, Linhartova dvorana;

Torek, 31. marca, ob 19. uri: **Prehod krščanstva na Slovenskem iz drugega v tretje tisočletje** – dr. Alojzij Sustar, Linhartova dvorana;

Razstave

Do 22. marca **Lojze: Spacal** kolaži – mešana tehnika 1963-91. Galerija CD;

Do 29. marca: **Anton Stankowsky** – slikar, grafični oblikovalec, fotograf, I. predverje;

Do 29. marca: **10. mednarodni bienale male plastike** v sodelovanju s kulturnim centrom Miško Kranjec iz Murske Sobote. Sprejemna dvorana.

Opravičilo

Zaradi prostorske stiske je v tej številki SV izpadlo nadaljevanje potopisa Manje Tondolo „Po sledeh...“. Bralcem in avtorici se opravičujemo!

Uredništvo

Naročite in širite „Slovenski vestnik“

Uspel smučarski tečaj SŠZ

Ob bližajočem se zimskem smučanju, snowboardingu in vesu še motiv s smučarskega alpskega smučanja so poskrbeli tečaja, ki ga je priredila Slovenska športna zveza v Pruggenu na Štajerskem. Prijatelji zimskega športa so spoznali smučine na Galsterbergalmu, Hausser-Kaiblingu, Planaiu in Reiteralmu – vse v bližini Schladminga. 40 udeležencem se je zima prikazala v globoki snežni odeji, tako da je nekatere med smučanjem kar prekrila. Za strokovno vodstvo v otroškem podjetje Elan.

Zmagovalci na zaključnem veleslalomu: Karli Ogris (Slovenji Plajberk), Marko Prušnik (Kotmara vas), Peter Krivograd (Šmihel), Franci Kukovica (Žitara vas) in Doris Ogris (Slovenji Plajberk). Snowboard je tečajnikom dalo na razpolago podjetje Elan.

17. Rožanski izobraževalni teden od 20. marca do 1. aprila 1992

DAN	PRIREDITEV	KRAJ
petek 20.marec 13.00	F. Lomberger, H. Gartner Dan sadnega drevja	Loče pri Pušniku
sobota 21.marec 19.30	Bogdan Kladnik Škocijanske jame in okolica	Kotmara vas društvena soba
sobota 21.marec 14.00	Otroški popoldan s petjem, risanjem in lutkovno predstavo	Bilčovs pri Miklavžu
nedelja 22.marec	Dan domačih jedil v gostilni Knaberle	Velinja vas g. Knaberle
ponedeljek 23.marec 19.30	provisor Jurij Buch Nepal - dežela gora	Slov. Plajberk gostilna Folta
torek 24.marec 19.00	Martha Mann Tečaj za izdelavo puž na "Walldorf" način	Bilčovs pri Miklavžu
torek 24.marec 19.00	igrani film Življenje škofa ROMERA (nem.)	Št. Jakob farna dvorana
sreda 25.marec 19.30	Franz Floss, Paul Wieser Avstrija in Evropska skupnost	Sveče pri Adamu
sreda 25.marec 20.00	Franc Brežjak Kako obračamo šiling	Radiše kulturni dom
petek 27.marec 20.00	Gledališče ob Dravi, (komedija) Mož moje žene (Gauran)	Sele-Kot v šoli
petek 27.marec 20.00	Šentjakobsko gled. Ljubljana Krčmarica Mirandolina (Carlo Goldeni)	Št. Jakob farna dvorana
sobota 28.marec 19.00	Heinz Hesch Izdelovanje z glino	Škofiče društvena soba
sobota 28.marec 19.30	dr. Grilc, dr. Sturm Možni modeli skupnega zastopstva koroških Slovencev	pri Cingelcu na Trati kulturni dom
ponedeljek 30.marec 19.30	dipl. bio. Tatjana Angerer Zdravilne rastline v vrtu	Rožek gasilski dom
sreda 1. april 19.30	DS Herbert Schiller Bojo naše odplake dražje od goriva (nem.)	Sele farna dvorana

Mož kredit
Moja banka
Moja sreča

POSOJILNICA-BANK BOROVLJE

POSLOVALNICE:
BRODI - LJUBLJANA
ŠT. JANIŠ
ŠMARJETA
PODLJUBELJ / MENJALNICA

Vaš partner v bančnih zadevah

Pospešuje in podpira domačo športno in kulturno dejavnost

Posojilnica Borovlje uspešna v letu 1991

Po podatkih iz bilance za poslovno leto 1991, katera bo predložena občenemu zboru v petek, 20. marca ob 17. uri pri Cingelcu na Trati, s ponosom ugotavljamo, da se zaupanje v Posojilnico -Bank Borovlje stalno povečuje. Porast smo lahko zabeležili skorajda v vseh pozicijah. Bilančna vsota se je zvišala za celih 22,6% na 365 milijonov šilingov, hranilne vloge in ostale vloge nebančnih ustanov so narasle z 267 milijonov šil. v letu 1990 na 348 milijonov v letu 1991. Prirastek znaša dobrih 30%. Letni presežek je znašal 6,227 milijona šilingov, to je 1,7% od realne bilančne vsote. Če odštejemo dotacijo jamstvenega sklada v višini 1,278 milijona šil, ostane čisti dobiček v višini 4,949 milijona, ki je predviden za pokritje še starih izgub iz prejšnjih let. Skupni letni promet je znašal 4,671 milijarde šil. in se je nasproti letu 1990 znatno zvišal.

Manj uspešni pa smo bili na področju izposajanja denarja, kjer smo nekoliko nazadovali. Vzrok temu je delno odpla-

čilo konzorcijskih posojil in zmanjšano povpraševanje po kreditih zaradi splošne gospodarske situacije. Vključno z vrednostnimi papirji je Posojilnica-Bank Borovlje 31. 12. 1991 upravljala s 134 milijoni šilingov.

Vsekakor pa banka ne more črpati samo iz preteklosti, zato smo si zastavili tudi nove cilje, katere nameravamo doseči v letu 1992. Bilančna vsota naj bi presegla mejo 400 milijonov šilingov, pravtako se bomo še bolj potrudili pri izposojanju denarja, kar nam je v prvih mesecih leta 1992 že tudi uspelo. Pri tem poslu pa smo seveda vedno pozorni, da so posojila zadostno zavarovana ter da z našim poslovanjem krepiamo gospodarsko moč naših članov. Tako bomo lahko pozitivno poslovali tudi v bodoče.

Menimo, da se nam kot manjši regionalni banki ni treba bati evropeizacije bančne scene, kajti po mnenju eksperta inštituta za raziskovanje na področju gospodarstva Petra Mooslechnerja dobro poslovanje in uveljavitev ni odvisna od velikosti, marveč od visoke rentabilnosti.

Banke z izoblikovanim občutkom za sektorsko delo in močno povezavo s člani in strankami se bodo uveljavile tudi v finančnem notranjem trgu v Evropski skupnosti, če bodo z jasnimi strategijami nastopale tudi na regionalnem trgu.

Manjše denarne ustanove pa naj nikakor ne iščejo pomoči v „fetišizmu bilančne vsote“.

Poslovodstvo Posojilnice-Bank Borovlje

Ameriški polet v vesolje

Ameriška organizacija za vesoljske polete NASA je sporočila, da bo 23. marca v vesolje izstrelila vesoljsko ladjo Atlantis. To bo letos že drugi ameriški polet, ki bo trajal osem dni, namenjen pa bo raziskavi zemeljske atmosfere. Prvič v zgodovini vesoljskih poletov bo na ladji tudi belgijski astronaut.

I. Ramšak – proti Matreiu na zmago!

Sobotni poraz v zadnji pripravljalni tekmi za koroško nogometno prvenstvo proti Šentvidu (1:2) po mnenju trenerja dr. Ivana Ramšaka (slika) ni bil pomemben. Tekma je bila iz športnega vidika slaba, saj Šentvidčani očitno niso imeli interesa za resno igro, marveč le za to, kako bi premagali (in morda celo oslabili) tekmece SAK.

Prihodnjo soboto pa gre tudi za slovenske nogometaše zares. V Trnji vasi je na sporedu prva prvenstvena tekma proti ekipi iz Matreia. Trener Ramšak za naš list: „Če hočemo uspešno ubraniti prvo mesto in postati prvak, potem moramo doma zmagovati, na tujem pa igrati neodločeno! Prvo tekmo bomo igrali v najmočnejši postavi, le Franca Sadjaka, ki ima zaradi 4. rumenega kartona prepoved igranja, bo nadomestil novi igralec Cvetko. Cilj je jasen: tokrat zmaga proti Matreiu, v prihodnem kolu pa neodločen rezultat v Wolfsbergu proti WAC.“

Beljak je avstrijski prvak!

Beljaški VSV je avstrijski prvak 1991/92 v hokeju na ledu. Ekipa trenerja Bartha Crashleyja je v finalni seriji „best of three“ po prepričljivi zmagi v prvi tekmi v Beljaku (11:5) tudi v Gradcu premagala ekipo ATSE s 3:2 in po treh neuspešnih poskusih v preteklih letih končno osvojila naslov prvaka.

Beljaški VSV je bil vso sezono najboljši moštvo in tako tudi zaslužen osvojil prvo mesto, ki mu zagotavlja nastop v pokalu evropskih prvakov.

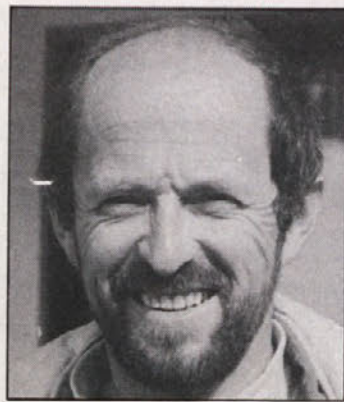
Beljačani so na poti v finale izločili tudi lanskega prvega celovški KAC z zmago 3:2 in 7:5.

ŠK Dob izgubil proti Aspernu

Možnosti za odbojkarje ŠK Dob za vstop v prvo zvezno ligo so le še minimalne. V predločilni tekmi so v nedeljo na Dunaju izgubili proti Aspernu z 1:3 in tako zdrsnili na 5. mesto. Dobljeni so prvi niz prepričljivo dobili in v drugem že visoko vodili, potem pa se je tekma obrnila. Dob mora sedaj preostali dve tekmi proti Hypo VBK in TU Innsbruck zmagati, Aspern pa dvakrat izgubiti.

Danijel Užnik: drugi v kadrske skupini in tretji v dnevni razporeditvi vseh tekmovalcev.

Erich Užnik: uspešni trener mladih smučark in smučarjev Športnega društva Šentjanž v Rožu.

Silvana Oraže: druga pri mladinkah, samo 15 stotink za zmagovalko Isabello Grilc iz Beljaka.

Uspehi in razočaranja na deželnem šolskem prvenstvu

Deželno šolsko prvenstvo v Innerkremsu na zgornjem Koroškem je našim mladim tekmovalkam in tekmovalcem prineslo nekaj lepih uspehov, manjkalo pa tudi ni razočaranj. Tekmovanje je bilo zgledno organizirano, tekmovalce iz okraja Celovec-dežela pa je spremljal uspešni šentjanški trener Erich Užnik.

Najbolj uspešna v svojih skupinah sta bila Danijel Užnik pri kadrskih tekmovalcih, pri mladini I pa Silvana Oraže (oba Realna gimnazija Hubertusstraße, Celovec), ki sicer tekmujeta za ŠD Šentjanž v Rožu. Velik uspeh pa je slavil še tretji član šentjanškega kluba, „Vučko“, Marko Vouk (gimnazija Mösendorfer Straß, Celovec), ki je pri šolarjih II celo zmagal.

Danijel Užnik je zmago v kadrske skupini napravil z veliko napako, tako da je za zmagovalcem Renejem

Schneiderjem zaostal 1.06 sekunde, klub tema pa je v razvrstitvi dneva postal tretji! Silvana Oraže pa je potrdila svojo odlično formo in za samo 15 stotink sekunde zgrešila prvo mesto. Najboljši tekmovalec dneva pri fantih je bil Jochen Holzfeind, pri ženskih tekmovalkah pa Marion Jakobich.

V skupini šolarj II je Birgit Filipič (RG Hubertusstraß, Celovec) kljub številnim manjšim napakam v zgornjem delu proge osvojila odlično tretje mesto, Anja Dovjak iz Djekš, ki obiskuje glavno

šolo v Velikovcu, pa šesto. Maloveršnikova je žal izpadla. Edino zmago pri šolarjih II je slavil Marko Vouk, njegov šentjanški klubski kolega Dominik Kropivnik (ZG za Slovence v Celovcu) pa se je v tej skupini uvrstil na šesto mesto in le za 0,5 sekunde zgrešil mesto na stopničkah.

Pri šolarjah I, ki so tekmovali na krajši progi, so Romana Dovjak (gimnazija Velikovec), Brigitte Esel (ljudska šola Bilčovs) in Andreja Kruschitz (Uršulinke, Celovec) osvojile šesto, sedmo in osmo mesto.

Smolo pa je tokrat imela kadrska tekmovalka Tatjana Zablatnik, ki z očitno slabo pripravljenimi smučmi ni imela nobenih možnosti za uvrstitev med najboljše.

Zahomški „orli“ uspešni v Planici

Na zaključni tekmi smučarskih skakalcev za koroški pokal pri otrocih in šolarjih, ki so jo zaradi snežnih razmer morali prenesti z Obirskega v Planico, so bili uspešni mladi tekmovalci Športnega društva Zahomec.

Florian Leiler in Stefan Kaiser sta pri otrocih I osvojila prvo oz. tretje mesto, Hanzi Millionig pa pri otrocih II prav tako mesto na stopničkah (3.). Uspešni so bili tudi šolarji: Werner Müller je pri šolarjih I osvojil drugo mesto, Florian Riefenthaler pa je pri šolarjih II celo prepričljivo zmagal. Najboljši skakalec dneva je bil Mathias Mamedov iz Beljaka, najuspešnejši mladinec ŠD Zahomec v letosnji sezoni Robert Moser pa tokrat ni nastopil.

Trener mladih zahomških „orlov“ Franci Wiegele je bil po tekmi v Planici lahko zadovoljen. V telefonskem razgovoru je za naš list dejal, da ima ŠD Zahomec najbolj kvaliteten naraščaj na Koroškem, toda ne gre podcenjevati tudi mladih skakalcev iz Beljaka, Vrbe, Celovca ter tudi Železne Kaple.

Rezultati v posameznih skupinah:

Otroci I: 1. Florian Leiler

(Zahomec) 155,0; 2. Stefan Knabl (Beljak) 150,5; 3. Stefan Kaiser (Zahomec) 147,1; 4. Hans Kogoj (Železna Kapla) 114,0.

Otroci II: 1. Martin Koch (Beljak) 190,0; 2. Klaus Kostynski (Vrba) 185,0; 3. Hanzi Millionig (Zahomec) 183,7; 6. Markus Ojster (Železna Kapla) 169,3; 8. Sebastian Riefenthaler (Železna Kapla) 160,4; 13. Andrej

Brumnik (Železna Kapla) 129,1.

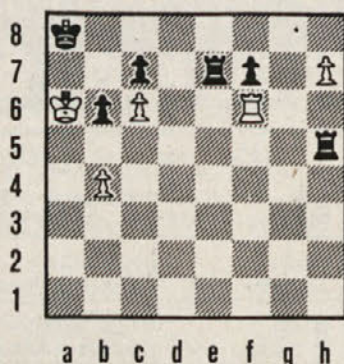
Šolarji I: 1. Mathias Mamedov (Beljak) 163,2; 2. Werner Müller (Zahomec) 142,8; 9. Boris Brumnik (Železna Kapla) 74,6; 10. Anna Krasnik (Železna Kapla) 53,3.

Šolarji II: 1. Florian Riefenthaler (Zahomec) 154,0; 2. Mario Regenfelder (Celovec) 134,9; 4. Stefan Krasnik (Železna Kapla) 98,4.

Predsednik ŠD Zahomec Martin Wiegele (levo) in trener Franc Wiegele z uspešnimi skakalci v skupini šolarjev Robert Moserjem, Wernerjem Müllerjem in Florianom Riefenthalerjem.

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Šahovska naloga št. 95

Marshall – Macklücke/ New York 1923

Ko se šahist znajde v težkem, že izgubljenem položaju na šahovnici, še vedno išče rešilno bilko. Tako je tudi v poziciji na diagramu. Ameriški vele mojster Marshall se je proti manj znamenju nasprotniku kot beli znašel v kritični poziciji.

Kako rešiti partijo in čast, je razmišljal vele mojster. Samo kmet na polju h7 je njegova zadnja priložnost in beli je potegnil potezo...!? Kako je potekal zaključni finale, ki se je končal z remijem, je naloga reševalcev.

Rešitev naloge št. 94

Samo v napadu na črnega kralja ima beli priložnost do zmage. Pri temu pa mu učinkovito pomaga koordinacija vseh belih figur, na čelu s kraljem. Pa si pogledimo zanimivo pot do zmage belega: **1.Th8+Kf7** z napadom na belega skakača. Toda sledi poanta kombinacije **2.Je8+!!** beli lovec dirigira črnega skakača na polje e8 **2...Se8**: Sedaj pa stopi na sceno beli kralj **3.Kg5!** Tiha in napadalna poteza! Črni nima več obrambe pred matom **4.Tf8** in se je vdal!

Mladinci SŠZ zelo uspešni

Mladi šahisti Slovenske športne zveze so v nedeljo igrali peto kolo v pokalu šolarjev. Slavili so tri zmage, ena partija se je končala z remijem in le ena s porazom. Sandi Lukan si je s ponovno zmago nad doslej drugouvrščenim igralcem Mösslachherjem s štirimi točkami utrdil vodstvo na tabeli, Boris in Marko Gallob pa sta se z zmago povzpela na 5. in 7. mesto, s samo eno točko zaostanka. Dunja Lukan je remizirala, Borut Živkovič pa je svojo partijo izgubil. Predzadnje kolo bo 5. aprila pri Miklavžu v Bilčovsu.